

บทที่ 4 การสื่อสารในงานธุรการ (ฝึกเขียนเอกสารในงานธุรการ)

อาจารย์สุนรัตนาภรณ์ ปรีดีวงษ์

1. เอกสารที่ ใช้ในงาน ธุรการที่ต้อง ฝึกฝน

- บันทึกข้อความ
- จดหมายราชการ
- รายงาน
- อีเมลทางการ
- แบบฟอร์มหนังสือรับ-ส่ง
- หนังสือเชิญประชุม/รายงานผลประชุม
- ใบคำสั่ง / ประกาศ / หนังสือแจ้ง

การเขียน

เอกสารราชการ

◆ รูปแบบ “บันทึกข้อความ”

หัวเอกสาร

ส่วนราชการ : ขนาด 16 ตัวหนา (ตรงกลาง)

ที่ : เลขหนังสือ (เช่น รพ.001/2567)

วันที่ : วันที่เขียน (เช่น 8 มิถุนายน 2568)

เรื่อง : ใจความสั้น กระชับ (เช่น ขออนุมัติเบิกค่าจ้างพนักงาน)

เรียน : ผู้มีอำนาจอนุมัติ เช่น ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

เลขที่หนังสือราชการ (เลขที่เอกสาร) จะประกอบด้วย:

อักษรย่อหน่วยงาน/ลำดับที่หนังสือ/ปีพุทธศักราช

- ◆ ตัวอย่างเลขที่: ศธ 0514.03/1234
  - ศธ = กระทรวงศึกษาธิการ (ย่อหน่วยงาน)
  - 0514.03 = รหัสหน่วยงานภายใน เช่น โรงเรียน/วิทยาลัย
  - 1234 = ลำดับที่หนังสือเล่มนั้น ๆ ในปีนั้น
- (บางแห่งระบุปีท้าย เช่น /2567)

เลขที่หนังสือราชการ
(เลขที่เอกสาร)
จะประกอบด้วย:

- วิธีใส่เลขที่ในเอกสารราชการ
- เลขที่หนังสือจะอยู่ มุมบนซ้าย ของหน้าเอกสารราชการ (ตามมาตรฐานกระดาษ A4 ขนาดตัวอักษรปกติ)

ที่ ศธ 0514.03/1234

วันที่ 8 มิถุนายน 2567

◆ คำว่า “ที่” ต้องอยู่ก่อนเลขที่เอกสารเสมอ
เว้นวรรค 1 เคาะระหว่างคำว่า “ที่” กับเลขที่
ตามด้วย “วันที่...” ในบรรทัดถัดไป

ตัวอย่าง

บนเอกสารราชการ:

ที่ ศธ 0514.03/1234

วิทยาลัยเทคโนโลยีชุมแพไทย-เยอรมัน

อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น 40130

วันที่ 8 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอเชิญประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย...

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๐๑/๖๓๐๕๖

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจัดทำหนังสือราชการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต / ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ ๐๔๐๐๑/๖๓๐๕๖ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๓/๗๔๑๔ จำนวน ๑ ชุด
ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แจ้งแนวปฏิบัติ
การระบุข้อความ “เรียนดี มีความสุข” ในหนังสือราชการภายนอก เพื่อเน้นย้ำความตระหนักในนโยบาย
ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ไว้ ความแจ้งแล้ว นั้น

การนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งเวียนแนวปฏิบัติดังกล่าวเพิ่มเติม
โดยกำหนดให้ข้อความ “เรียนดี มีความสุข” เป็นตัวอักษรหนา ขนาด ๑๘ พอยต์ บริเวณกึ่งกลางท้ายกระดาษ
ในหนังสือราชการ ๓ ชนิด ได้แก่ ๑) หนังสือภายใน ๒) หนังสือภายนอก ๓) หนังสือประทับตรา ในกรณี
ที่เอกสารมีมากกว่า ๑ หน้า ให้ใส่ข้อความ “เรียนดี มีความสุข” ในทุกหน้า และขอให้ยึดแนวปฏิบัติ
ดังกล่าว ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ พร้อมทั้งเวียนแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน รายละเอียดตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(ธน วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๕๗๘

“เรียนดี มีความสุข”

ตัวอย่าง

บนเอกสารราชการ:

เลขที่หนังสือ

ราชการ

(เลขที่เอกสาร)

จะประกอบด้วย:

เนื้อหา

- ย่อหน้าแรก : ระบุความเป็นมา/เหตุผล
- ย่อหน้าถัดมา : ขออนุมัติหรือแจ้งสิ่งที่ต้องการสื่อ
- ปิดท้าย : ความเคารพ

ลงชื่อ

- ผู้เสนอเรื่องลงชื่อ พร้อมชื่อ-นามสกุล / ตำแหน่ง
- ช่องผู้อนุมัติ (อนุมัติ/ไม่อนุมัติ)

จัดหน้า: กระดาษ A4 / ฟอนต์

TH SarabunPSK ขนาด 16 / เว้นบรรทัด 1.15 เท่า

รูปแบบ “อีเมลราชการ”

- หัวข้อ (Subject): สั้น ชัดเจน เช่น “แจ้งเลื่อนประชุมคณะกรรมการ”
- คำขึ้นต้น: “เรียน ท่าน...” หรือ “เรียน คุณ...”
- เนื้อหา: ระบุวัตถุประสงค์ พร้อมเนื้อความสุภาพ
- ปิดท้าย: “ขอแสดงความนับถือ” / ชื่อ-ตำแหน่ง / หน่วยงาน

ตัวอย่าง อีเมลราชการ

รูปแบบเนื้อหา

การส่งอีเมลในหนังสือราชการต้องทำอย่างไร

ข้อความใหม่

ถึง (ตามที่ระบุในหนังสือ กรณีมีชั้นความเร็ว ให้ระบุชั้นความเร็วในชื่อเรื่องของอีเมล
เรื่อง ตามด้วยเครื่องหมายทวิภาค (:)
ตัวอย่างเช่น ด่วนที่สุด : ขอเชิญประชุมคณะกรรมการตรวจรับพัสดุตามสัญญา
เลขที่ .. ครั้งที่ ..

เรียน (คำขึ้นต้น)
ให้ใช้คำขึ้นต้นตามฐานะของผู้รับหนังสือตามตารางการใช้คำขึ้นต้น สรรพนาม และ
คำลงท้าย ที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 2 แล้วลงตำแหน่งของผู้ที่อีเมลนั้นมีถึง
หรือชื่อบุคคลในกรณีที่มีถึงตัวบุคคลไม่เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่

ข้อความ
. ให้ลงสรุปสาระสำคัญของเรื่องให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย
. หากมีความประสงค์หลายประการให้แยกเป็นข้อ ๆ

คำลงท้าย
คำลงท้าย ที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 2 แล้วลงตำแหน่งของผู้ที่อีเมลนั้นมีถึง
หรือชื่อบุคคลในกรณีที่มีถึงตัวบุคคลไม่เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่

ลงชื่อ
ให้พิมพ์ชื่อส่วนราชการที่ส่งหนังสือนั้น

ข้อมูลติดต่อ
ให้พิมพ์ชื่อส่วนราชการเจ้าของเรื่องหรือหน่วยงานที่ออกหนังสือ และหมายเลขโทรศัพท์ ทั้งนี้ ให้
ระบุชื่อเจ้าหน้าที่ที่เป็นเจ้าของเรื่องและหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อกับ
เจ้าหน้าที่นั้นได้ไว้ด้วย

-----▲-----

เส้นปิดข้อความ
เพื่อแสดงให้เห็นว่าสิ้นสุดเนื้อหาของอีเมลโดยให้มีเส้นประหรือ เส้นทึบปิดข้อความยาวตลอดบรรทัดที่อยู่ใต้ข้อมูลติดต่อ

รูปแบบ “หนังสือเชิญประชุม”

- ส่วนหัว: โรงพยาบาล... ที่ / วันที่ / เรื่อง / เรียน
- เนื้อหา: ระบுவัตถุประสงค์, วัน-เวลา-สถานที่
ประชุม, ระเบียบวาระ
- แนบ: เอกสารกำหนดการ/ระเบียบวาระประชุม

๑๑ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเชิญประชุมเตรียมความพร้อมการดำเนินงาน และการบริหารงบประมาณงบลงทุน รายการ
สิ่งก่อสร้าง

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ระเบียบวาระการประชุมฯ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ใบตอบรับการเข้าร่วมประชุมฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๔ รายการงบลงทุน ของหน่วยงานส่วนภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้
หน่วยงานส่วนภูมิภาคดำเนินการบริหารงบประมาณให้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ
และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปฏิบัติตามมาตรการของทางราชการอย่างเคร่งครัดโดยให้คำนึงถึง
ประโยชน์สูงสุดของทางราชการตามแนวทาง นั้น

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดซื้อ
จัดจ้างและการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการบริหารงบประมาณงบลงทุน รายการสิ่งก่อสร้าง
ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงขอเรียนเชิญ ท่าน เข้าร่วมประชุมเตรียมความพร้อม
การดำเนินงาน และการบริหารงบประมาณงบลงทุน รายการสิ่งก่อสร้าง ผ่านระบบการประชุมทางไกล
VDO Conference (Polycom) ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. ทั้งนี้ ขอให้เข้าร่วมประชุมที่
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดของจังหวัดนั้นๆ ใช้ชื่อเลขห้อง ในการเข้าประชุม คือ ##๑๐๐๑ โดยมีรัฐมนตรี
ช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสาธิต ปิตุเตชะ) เป็นประธานการประชุมรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเข้าร่วมประชุมฯ ตามกำหนดวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวต่อไปด้วย
จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธงชัย กิริติชัยยากร)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านสนับสนุนงานบริการสุขภาพ

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ตัวอย่างหนังสือ เชิญประชุม

รูปแบบ “รายงาน”

- ชื่อรายงาน / ผู้รายงาน
- วัตถุประสงค์ของรายงาน
- เนื้อหา แบ่งเป็นหัวข้อ
- สรุปผล / ข้อเสนอแนะ

1.ส่วนราชการ

แบบหนังสือภายใน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

ที่

เรื่อง

2.ที่

4.เรื่อง

วันที่

3.วันที่

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

5.คำขึ้นต้น

ภาคเหตุ(เรื่องเดิม)

ภาคความประสงค์(ข้อเท็จจริง)

ภาคสรุป(ข้อพิจารณา)

6.ข้อความ

7.ลงชื่อและตำแหน่ง

(.....)

ตำแหน่ง.....

ชั้นความลับ (ถ้ามี)

บันทึกข้อความ

ชั้นความเร็ว (ถ้ามี)

ส่วนราชการ

ที่

วันที่

เรื่อง

(คำขึ้นต้น)

(ข้อความ)

(ลงชื่อ)

(พิมพ์ชื่อเต็ม)

(ตำแหน่ง)

ชั้นความลับ (ถ้ามี)

หนังสือ
ภายใน

การตั้งค่าในโปรแกรมการพิมพ์หนังสือบันทึกข้อความ

ขึ้นความลับ (ถ้ามี)

ตัวอย่าง "หนังสือบันทึกข้อความ"

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานบริหารทั่วไป กองกลาง สำนักงานอธิการบดี โทร. 3562

ที่ บพ.13/2560

วันที่ 14 มิถุนายน 2560

เรื่อง ขอส่งรายงานสถานะโครงการ/กิจกรรม ณ สิ้นสุดไตรมาสที่ 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

เรื่องเดิม

ตามบันทึกของกองนโยบายและแผน ที่ กผ.140/2560 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รายงานสถานะโครงการ/กิจกรรม ณ สิ้นสุดไตรมาสที่ 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 นั้น

ข้อเท็จจริง

งานบริหารทั่วไป ได้จัดทำรายงานรายงานสถานะโครงการ/กิจกรรม ณ สิ้นสุดไตรมาสที่ 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงใคร่ขอส่งรายงานผลดังกล่าวตามที่แนบมาพร้อมนี้

ข้อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวศศิธร จันทร์อัมพร)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

(นางวงษ์เดือน ก้วยสกุล)

หัวหน้างานบริหารทั่วไป

เรื่อง ขออนุมัติโครงการ
 ๓๖๖ ๖๓๓
 วันที่ ๒๐ มี.ค. ๖๗
 เวลา _____

ที่ ศธ. ๐๕๔๑.๑๒/๐๐๘

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 สีลาเพชร กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๖ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ยื่นขออนุมัติโครงการขยายผลการพัฒนาหลักสูตรต้นแบบการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่าย
 อินเทอร์เน็ต ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจุลเจริญวิทยาคม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ใบยืมครุภัณฑ์
 ๒. รายการครุภัณฑ์

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ได้ดำเนินโครงการขยายผลการพัฒนาหลักสูตรต้นแบบการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตาม
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และโครงการฯ ได้มีการจัดสรรครุภัณฑ์สำหรับ
 โครงการในการจัดสภาพแวดล้อมห้องเรียน เพื่อขยายผลห้องเรียนแท็บเล็ต ดังนี้

๑. คอมพิวเตอร์แท็บเล็ตเพื่อการเรียนการสอน	จำนวน ๔๕ ชุด	☒
๒. คอมพิวเตอร์สำหรับบริหารจัดการเรียนการสอน	จำนวน ๑ ชุด	☒
๓. คอมพิวเตอร์ในการสร้างสื่อการสอน พร้อมโปรแกรมประยุกต์สำหรับสร้างสื่อการสอน	จำนวน ๑ ชุด	☒
๔. เครื่องพิมพ์ไร้สาย	จำนวน ๑ ชุด	☒
๕. เครื่องโปรเจคเตอร์ พร้อมจอร์รับภาพชนิดแขวน	จำนวน ๑ ชุด	☒
๖. อุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต	จำนวน ๑ ชุด	☒
๗. สถานีเครือข่ายไร้สาย	จำนวน ๒ ชุด	☒
๘. ระบบจัดเก็บแท็บเล็ตแบบเคลื่อนที่	จำนวน ๑ ตู้	☒
๙. ขงกันกระแทกสำหรับคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต	จำนวน ๔๕ ชุด	☒

ในการนี้สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 ขอแจ้งรายละเอียดครุภัณฑ์ เพื่อให้โรงเรียนยื่นสำหรับโครงการเพื่อนำร่องห้องเรียนแท็บเล็ต (ตามรายละเอียด
 แนบท้ายเอกสาร)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการต่อไป

เรียน ผู้อำนวยการฯ

เพื่อโปรดพิจารณา/พิจารณา _____
 เห็นควร _____

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิวัตร จารุวาระกุล)

ผู้จัดการโครงการฯ

ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานผู้อำนวยการ

โทร. ๐๒-๒๔๒-๒๐๐๔-๕๕ ต่อ ๖๓๓๐-๖๓๓๔

โทรสาร ๐๒-๒๔๒-๒๓๓๔

จ.นิวัตร
นิต
๒๕๖๗

ตัวอย่างหนังสือ

ภายนอก

THANK YOU

